

LESBRIEF

Haaienhelden

Alles over de bazen en beschermers van de zee

Sophie van der Stap & Esther Leeuwrik

Fontaine Uitgevers

Tekst lesbrief: Elisa van Spronsen

INTRODUCTIE

- Vertel dat jullie een bijzonder boek gaan lezen. Over haaien! Maar eerst doen jullie een kleine quiz. Lees de stellingen voor. Denk je dat de stelling waar is? Dan mag je gaan staan! En anders blijf je zitten.

1. De haai is een van de oudste diersoorten op aarde.

2. De meeste haaiensoorten zijn niet gevaarlijk.

3. Er bestaan meer dan 500 haaiensoorten.

4. Er zijn haaien die zo klein zijn dat ze in je handen passen.

5. Haaienredder Riley Elliott heeft een uur op de rug van een witte haai gezeten.

6. Op de Bahama's kun je samen met haaien zwemmen.

7. Een pyjamahaai, gitaarhaai en zaaghaai bestaan echt.

8. Per jaar sterven er 6 mensen aan een haaienbeet.

Concludeer samen dat al deze stellingen waar zijn.

- Laat nu de cover van het boek *Haaienhelden* zien. Vertel dat het boek is geschreven door schrijfster Sophie van der Stap. Ze was altijd al gefascineerd door haaien, maar ze was er ook wel een beetje bang voor. Ze zwom op verschillende plekken met haaien en ontdekte dat haaien niet gevaarlijk zijn, maar zélf in gevaar zijn, en dat ze onze hulp hard nodig hebben. En daar gaat dit boek over.
- Lees het voorwoord van Freek Vonk voor. Als het goed is zijn de leerlingen nu razend nieuwsgierig en willen ze alles weten over deze bijzondere dieren!
- Leg kort de opbouw van het boek uit. Je leest het verhaal van de haai Elem, je komt de superpowers van haaien te weten én je leert haaienbeschermers kennen. Op de wereldkaart kun je zien waar deze helden hun belangrijke werk doen (of deden). Tussendoor kom je haaienweetjes en haaienvragen tegen. Achterin vind je nog een paar interessante extra's, zoals Sophies Haaien-Top-Tien.

TIJDENS HET LEZEN

- De leerlingen gaan *Haaienhelden* zelfstandig lezen. Geef het boek een prominente plek in de klas. Het is extra leuk om deze plek aan te kleden met een blauw doek, wat schelpen en andere zee-items.
- De teksten uit dit boek zijn afwisselend en kort. Leerlingen kunnen het boek daardoor tussentijds steeds even oppakken. Bijvoorbeeld als er een taak klaar is of tijdens het vrij lezen. Zo rouleert het boek door de klas. Leerlingen kunnen het hele boek lezen of er stukken uitkiezen die aansluiten bij hun interesse.
- Lees ook zelf af en toe een stukje voor. Bijvoorbeeld de hoofdstukken over de superpowers van haaien. Of tijdens een verloren minuutje: een haaienweetje.
- Tijdens het lezen maken de leerlingen de doe-opdrachten. Deze vragen zijn niet goed of fout, maar geven een indruk hoe de leerling het boek tot zich heeft genomen. Ze kiezen er (minimaal) drie uit. Of selecteer zelf de opdrachten die bij jouw klas passen.

DOE-OPDRACHTEN

Opdracht 1

In het boek vind je een tiental haaienvragen (op de bladzijden: 24, 29, 44, 49, 63, 69, 85, 91, 105, 111). Kies één van deze vragen uit. Schrijf je antwoord op. Vraag daarna naar de mening van een klasgenootje. Welk antwoord geeft hij of zij? Hebben jullie dezelfde mening? Voer hier samen een kort gesprek over. Geef eventueel wat achtergrondinformatie als je klasgenootje dat specifieke stukje uit het boek niet heeft gelezen. (*mening vormen en formuleren*)

Opdracht 2

In het boek leer je de belangrijkste haaienbeschermers kennen. Met welke held zou jij wel een dagje mee op stap willen? Bedenk hoe zo'n dag eruit zou zien en schrijf er een 'verzonnen' verslag van. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een logboek of dagboek. Vergeet de datum en de tijdstippen er niet bij te schrijven. (*creatief schrijven*)

Opdracht 3

Op bladzijde 18 lees je wat een voedselketen is. Maak een stripje of infographic waarin je dit begrip duidelijk uitlegt. (*nieuw begrip visualiseren, tekenen*)

Opdracht 4

Vanaf bladzijde 123 lees je Sophies Haaien-Top-Tien. Welke haai is jouw favoriet? Speur in dit boek, in andere boeken of op het internet. Teken jouw favoriete haai na, doe dit in het midden van een vel papier. Schrijf daarna vijf spectaculaire weetjes over dit dier erbij. Schrijf deze weetjes zo kort en pakkend mogelijk op. (*informatie vergaren en verwerken, non-fictie-schrijven, tekenen*)

Opdracht 5

Op bladzijde 48-49 lees je wat je het beste kunt doen als je een haai tegenkomt. Maak hier een lijst met tips van. (Deze lijst zou bijvoorbeeld opgehangen kunnen worden bij een wereldkaart in de buurt van een zee, waar ook haaien zwemmen). Je mag er ook bij tekenen. Zorg dat de tekeningen een functie hebben en dat ze de tekst verduidelijken. (*informatie vergaren en verwerken, creatief schrijven en tekenen*)

Opdracht 6

Maak een haaien-quiz van ongeveer 5 vragen. Geef steeds drie antwoordopties. De antwoorden moeten in dit boek te vinden zijn. Verzin interessante vragen, schrijf vlot en verwerk humor in je quiz. (*informatie vergaren en verwerken, non-fictie-schrijven*)

Opdracht 7

Maak een schilderij van hoe de zee er vroeger uitzag en een schilderij van hoe de zee er nu uitziet. Laat je inspireren door de prachtige illustraties van Esther Leeuwrik! (*informatie visualiseren, tekenen*)

Opdracht 8

In dit boek las het je het verhaal van Elem. Voor haar liep het gelukkig goed af. Hoe zal het verder met Elem gaan? Schrijf een korte scène (van 15 regels), met Elem in de hoofdrol. (*creatief schrijven*)

NA HET LEZEN

- Bespreek klassikaal de doe-opdrachten. Laat steeds één leerling zijn of haar opdracht kort presenteren.
- Vraag aan de leerlingen welk feitje uit het boek hen het meest is bijgebleven. Wat heeft het meeste indruk gemaakt? Laat enkele leerlingen hun antwoord kort toelichten. Wie kan in eigen woorden vertellen waarom de haai zo belangrijk is voor onze planeet?
- Bespreek met elkaar wat je zelf kan doen om de haai te beschermen. Sophie geeft in het nawoord op bladzijde 120 een aantal goede tips. Verzin samen kleine actiepunten (bijvoorbeeld: vertel aan je ouders tijdens het eten waarom het zo belangrijk is om de haai te beschermen). Maak jullie actiepunten zo concreet mogelijk. Wie doet wat? Prik ook een datum en schrijf die allemaal in jullie agenda's. Bespreek op die dag na welke actiepunten er allemaal zijn gelukt!